

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/161/2019
Identifikačné číslo spisu: 5116203986
Dátum vydania rozhodnutia: 25.08.2020
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5116203986.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. I. trvale bytom v M., zastúpeného spoločnosťou JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., so sídlom v Žiline, Národná 17, proti žalovaným 1/ R. B. rod. I. 2/ E. I. 3/ P. I., 4/ P. I. všetkým trvale bytom v M., o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 42C/57/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. novembra 2018 sp.zn. 6Co/67/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. marca 2017 č.k. 42C/57/2016-130 I. zamietol žalobu v celom rozsahu a II. žalovaným 1/ až 4/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil § 132 ods. 1, § 143, § 149 ods. 1 a 4, § 150 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O.z.“). V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že do bezpodielového spoluvlastníctva L. I. (žalobcu) a poručiťky X. I., rod. U. nar. X.X.XXXX, naposledy bytom v M., ktorá zomrela dňa X. júna XXXX, patria investície do rodinného domu súp. č. XXX, zapísaného na LV č. XXXX, k.ú. M., postavený na KNC parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 222 m², ktorá je zapísaná na LV č. XXX, k.ú. M. v celkovej výške 41.987,33 € (jednotlivé položky rozpísané v odseku 1. napadnutého rozsudku). Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania, po oboznámení sa s vyjadreniami strán sporu, prednesov ich právnych zástupcov, s listinnými dôkaznými prostriedkami, so znaleckým posudkom Ing. X. M. č. 140/2005, s výpisom z LV č. XXXX a č. 1XX, ako aj z pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Žilina sp.zn. 30D 1079/2005 preukázané, že žalobca a poručiťka X. I., rod. U. uzavreli manželstvo dňa XX.septembra XXXX. Ich manželstvo zaniklo smrťou poručiťky dňa X. júna XXXX a že v čase smrti bola poručiťka podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností v k.ú. M. zapísaných na LV č. XXXX, a to rodinného domu súp. č. XXX postaveného na KNC parc. č. 571/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 222 m² a pozemku KNC parc. č. 571/2 - záhrady o výmere 439 m² zapísaných na LV č. XXX

k.ú. M. v podiele 5/6-ín a žalobca podielovým spoluvlastníkom v podiele 1/6-ina. Uviedol, že v prípade, že jeden z manželov tvrdí, že v zmysle ust. § 150 O.z. boli vynaložené spoločné prostriedky na ostatný majetok druhého manžela, je na ňom, aby preukázal, že k investíciám do ostatného majetku manželom počas trvania manželstva došlo. V danom prípade súd dospel k právnenému záveru, že žalobca v konaní nešpecifikoval finančné prostriedky z bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), ktoré mali byť vynaložené do výlučného vlastníctva poručiťky, a to predovšetkým kedy, v akej výške a v akom rozsahu mali byť vynaložené. Žalobca vo svojich vyjadreniach poukazoval na to, že všetky potrebné doklady preukazujúce vynaložené investície nemá k dispozícii a tiež uviedol, že väčšina prác bola vykonávaná svojpomocne, za pomoci jeho kamarátov, z ktorých väčšina už zomrela, a tak neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich skutkových tvrdení, na základe čoho súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Súd prvej inštancie navyše poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 22 Cdo 2655/98, podľa ktorého investíciami vynaloženými zo spoločného na ostatný majetok jedného z manželov nie je práca jedného manžela vynaložená pri rekonštrukcii domu druhého manžela. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z. v znení zákona č. 87/2017 Z.z. a dnes už i zákona č. 350/2018 Z.z., ďalej tiež len „C.s.p.“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) rozsudkom z 28. novembra 2018 sp.zn. 6Co/67/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a 2 C.s.p.) a žalovaným 1/ až 4/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Zdôraznil, že žalobca pred súdom právne relevantným spôsobom nepreukázal existenciu ním tvrdenej masy BSM - investícií do rodinného domu súp. č. XXX, zapísaného na LV č. XXXX, k.ú. M., postaveného na KNC parc. č. 571/3 - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 222 m², ktorá je zapísaná na LV č. XXX, k.ú. M. v celkovej hodnote 41.987,33 €. Dodal, že žalobca v konaní nešpecifikoval finančné prostriedky z BSM, ktoré mali byť vynaložené do výlučného vlastníctva poručiťky, na základe čoho nemal okresný súd, s prihliadnutím na základné princípy, na ktorých je tvorený Civilný sporový poriadok, inú možnosť, než žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil ust. § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p.

3. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej tiež „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ C.s.p. Napádaný rozsudok dovolateľ považuje za nesprávny, pretože došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nedostatočným zistením skutkového stavu, nevykonaním navrhnutých dôkazov a nedostatočným odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Súd podľa neho postupoval v rozpore s ustanovením § 150 O.z., ako aj v rozpore so zásadou spravodlivosti súdneho konania. Podľa dovolateľa rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) sp.zn. 3 Cdo 298/2006 v zmysle ktorého: „Určenie výšky nároku úvahou súdu v zmysle § 136 Občianskeho súdneho poriadku prichádza do úvahy vtedy, ak je nárok preukázaný čo sa týka jeho právneho základu a ťažkosti spôsobuje úplná nemožnosť obstarania skutkových zistení alebo možnosť ich obstarania len s nepomernými ťažkosťami. Nepomerné ťažkosti pri zisťovaní výšky nárokov môžu byť dané aj neprímeranými nákladmi (hrubo nezodpovedajúcimi výške uplatneného nároku) na zisťovanie okolností rozhodujúcich pre výpočet výšky nároku. Úvaha súdu musí mať vždy podklad v zistení skutočností, ktoré mu umožnia určité kvantitatívne posúdenie základných súvislostí.“ V predmetnom konaní bol podľa neho dôvod na postup podľa uvedeného rozhodnutia. Uviedol, že z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že v čase uzavretia manželstva medzi dovolateľom (žalobcom) a poručiťkou bol predmetný rodinný dom len v stave rozostavanosti, s minimálnou hodnotou, pričom jeho aktuálny stav a hodnota je preukázaná znaleckým posudkom. Čistá hodnota, ktorá mu má patriť je podľa neho suma 13.995,78 €. Uviedol aj rozsudok najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 201/1996, v ktorom sa uvádza: „Keď neboli v čase, keď došlo k uzatvoreniu manželstva ešte vybudované na stavbe - rodinnom dome - prvky dlhodobej životnosti (hlavne zvislé a vodorovné konštrukčné prvky, konštrukcia strechy a schodište) a prípadne väčšina ostatných prvkov, ktoré stavbu charakterizujú ako vec v právnom slova zmysle, možno z toho pravidla vyvodiť, že do uzavretia manželstva nemohla vzniknúť vec, ktorá nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ak bola potom dokončená za trvania manželstva. Z toho

hľadiska nie je rozhodujúce, na koho bolo vydané stavebné a kolaudačné rozhodnutie.“ Dodal, že nakoľko na predmetnom dome nebola vybudovaná strecha v čase pred uzatvorením manželstva, je možné dospieť aj k záveru, že celý predmetný rodinný dom patrí do BSM, pretože bol postavený za trvania manželstva. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť mu na ďalšie konanie, prípadne zmeniť tak, že jeho návrhu v celom rozsahu vyhovie.

4. Žalovaní 1/ až 4/ dovolacie návrhy nepodali.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), a to za splnenia podmienky jej zastúpenia a spísania dovolania na to určenou osobou (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie tohto svojho postupu uvádza (§ 451 ods. 3 C.s.p.) nasledovné :

6. Podľa § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §§ 420 a 421 C.s.p.

7. Žalobca v dovolaní uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú (tzv. zmätočnosť) vadu podľa spomínaného ustanovenia, sú a/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (svojou procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia a b/ miera (intenzita) takéhoto zásahu súdu, ktorej výsledkom je porušenie (nerešpektovanie) práva strany sporu na spravodlivý proces.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

10. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/ 04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

12. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to, ako súd viedol konanie alebo spor) znemožňujúca účastníkovi (strane sporu) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Na to, aby mohlo dôjsť ku konštatovaniu zaťaženia konania pred súdom vadou v podobe porušenia nesprávnym procesným postupom súdu práva strany sporu na spravodlivý proces, musí byť daná jednak príčinná súvislosť medzi nesprávnym procesným postupom súdu a upretím strane sporu niektorého z jej prináležiacich procesných práv, okrem toho tu však musí byť aj zákonom predpokladaná intenzita zásahu do práv, odôvodňujúca záver, že nebyť takéhoto zásahu, strane sporu by sa dostalo

možnosti uplatniť tie argumenty alebo námietky, ktoré pre nenáležitý postup odvolacieho súdu (resp. aj súdu prvej inštancie) museli byť uplatnené až dovolaním.

13. V prejednávanej veci nešlo podľa dovolacieho súdu usúdiť na splnenie žiadnej z takýchto podmienok.

14. Vo vzťahu k namietaným nedostatkom odôvodnenia (nepreskúmateľnosti) rozsudku odvolacieho súdu, rozhodovacia prax najvyššieho súdu dospela k záveru, že pojem „procesný postup“ principiálne nemožno vykladať extenzívne - jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu (v tejto súv. porovnaj najmä stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. zmätočnosťnú vadu, skôr tvoriacu súčasť § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. len výnimočne).

15. V prejednávanej veci o prípad vyššie spomenutej výnimočnosti, a teda ani o prípad nutnosti uplatnenia druhej vety stanoviska R 2/2016, nejde. Výnimka sa má totiž týkať len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné i podľa judikatúry ESLP, o aký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (tu pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003), resp. ak odôvodnenie rozhodnutia obsahuje výkladom neodstrániteľné rozpory (protirečivosti).

16. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

17. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. Za takú vadu nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale výlučne to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, pričom možnosť obmedzenia sa ním pri potvrdzujúcom rozsudku na faktické prevzatie argumentácie súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 C.s.p.) spôsobuje nutnosť nazerania v takýchto prípadoch na rozsudky oboch nižších súdov ako na integrálny celok.

18. Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

19. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

20. V danom prípade žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. tým, že uviedol rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa podľa neho nižšie súdy odklonili (napriek formálnej citácii celého ustanovenia, teda všetkých troch písmen obsahujúcich jednotlivé do nich vtelené skutkové podstaty a procesné situácie, za ktorých zákonodarca pripustil dovolanie pre nesprávne právne posúdenie veci). Podľa neho je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho

súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

21. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

22. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine alebo iného predpisu považovaného za súčasť tzv. hmotného práva), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť pritom o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napádané dovolaním (ktoré by pri inom riešení otázky vyznelo inak). Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

23. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., nevymedzí právnu otázku, odvolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach; ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu a navyše za cenu porušenia procesného práva súpera dovolateľa na spravodlivý proces. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C.s.p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C.s.p. (tu pozri Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382).

24. Osobitne je potrebné zdôrazniť, že otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. musí byť riešená odvolacím súdom a odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie (3 Cdo 158/2017). Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia (4 Cdo 229/2017). Ak rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na dvoch alebo viacerých (z hľadiska merita rozhodnutia rovnocenných) dôvodoch, z ktorých každý jeden aj len samostatne bol súdom považovaný za kľúčový [v tom zmysle, že so zreteľom naň bolo treba žalobu buď zamietnuť alebo (naopak) žalobe vyhovieť], úspech dovolateľa v konaní pred dovolacím súdom podmieňuje splnenie dovolateľa zaťažujúcej procesnej povinnosti preukázať prípustnosť a opodstatnenosť dovolania vo väzbe na každý jeden z týchto dôvodov (7 Cdo 29/2018 a 3 Cdo 158/2017). Inými slovami vyjadrené: otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. je iba právna otázka majúca pre rozhodnutie odvolacieho súdu kľúčový význam, teda ktorá by v prípade, že by ju odvolací súd vyriešil inak (než v dovolaní napadnutom rozhodnutí), nevyhnutne viedla k rozhodnutiu odvolacieho súdu odlišnému od rozhodnutia napadnutého dovolaním.

25. Dovolateľ uvádzaný odklon právneho záveru odvolacieho súdu od ustálenej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. vyvodzuje z rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 298/2006 v ktorom sa uvádza, že „Určenie výšky nároku úvahou súdu v zmysle § 136 Občianskeho súdneho poriadku prichádza do úvahy vtedy, ak je nárok preukázaný čo sa týka jeho právneho základu a ťažkosti spôsobuje úplná nemožnosť obstarania skutkových zistení alebo možnosť ich obstarania len s nepomerými ťažkosťami. Nepomerné ťažkosti pri zisťovaní výšky nárokov môžu byť dané aj neprímeranými nákladmi (hrubo nezodpovedajúcimi výške uplatneného nároku) na zisťovanie okolností rozhodujúcich pre výpočet výšky nároku. Úvaha súdu musí mať vždy podklad v zistení skutočností, ktoré mu umožnia určité kvantitatívne posúdenie základných súvislostí.“ A taktiež z rozhodnutia sp.zn. 3 Cdo 201/1996 podľa ktorého: „Keď neboli v čase, keď došlo k uzatvoreniu manželstva ešte vybudované na stavbe - rodinnom dome - prvky dlhodobej životnosti (hlavne zvislé a vodorovné konštrukčné prvky, konštrukcia strechy a schodište) a prípadne väčšina ostatných prvkov, ktoré stavbu charakterizujú ako vec v právnom slova zmysle, možno z toho pravidla vyvodíť, že do uzavretia manželstva nemohla vzniknúť vec, ktorá nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ak bola potom dokončená za trvania manželstva. Z toho hľadiska nie je rozhodujúce, na koho bolo vydané stavebné a kolaudačné rozhodnutie.“

26. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia prítom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu (porovnaj 2 Cdo 101/2018, 7 Cdo 134/2018, 3 Cdo 132/2019) a či teda skutočne zo strany odvolacieho súdu došlo k dovolateľom tvrdenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

27. V predmetnom prípade súd prvej inštancie posudzoval splnenie zákonných predpokladov naplnenia ustanovenia § 150 vety druhej O.z., vzhľadom na to, že žalobca v podanej žalobe tvrdil, že boli vynaložené spoločné prostriedky na ostatný majetok poručiťky. Z dokazovania vyplynulo, že žalobca nešpecifikoval finančné prostriedky z BSM, ktoré mali byť vynaložené do výlučného vlastníctva poručiťky a tým neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich skutkových tvrdení. Uvedená „dovolacia“ otázka (bod 3 a 23) nemala v danom spore charakter otázky, výhradne na riešení ktorej súd založil svoje rozhodnutie. Dovoláním napadnuté rozhodnutie nespočíva na závere, v ktorom by bolo určujúce stanovenie výšky nároku úvahou súdu v zmysle § 136 Občianskeho súdneho poriadku. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na (odlišnom) závere, že „žalobca nešpecifikoval finančné prostriedky z BSM, ktoré mali byť vynaložené do výlučného vlastníctva poručiťky a tým neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich skutkových tvrdení.“

28. Pokiaľ ide o ďalšie rozhodnutie dovolacieho súdu, ktoré dovolateľ citoval (3 Cdo 201/1996), týkajúce sa posúdenia, či a za akých podmienok rozostavaná stavba bude patriť do BSM, dovolací súd uvádza, že v konaní nebolo sporné, či predmetná nehnuteľnosť patrí do BSM alebo nie. Naopak, v konaní bolo preukázané, že v čase smrti poručiťky bola nebohá X. I. podielovou spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností v podiele 5/6-ín a žalobca v podiele 1/6-ina. Preto ani táto „dovolacia“ otázka nemala v danom spore charakter otázky, výhradne na riešení ktorej súd založil svoje rozhodnutie.

29. Žalobcom v dovolaní nastolené „dovolacie“ otázky teda v okolnostiach daného sporu nemali určujúci význam, so zreteľom na ktorý odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

30. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že predmetné „dovolacie“ otázky nemajú znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., v dôsledku čoho prípustnosť žalobcovho dovolania nemožno vyvodzovať z tohto ustanovenia.

31. Pokiaľ ale dovolateľ nesúhlasí s logickými úvahami a skutkovými závermi odvolacieho súdu (resp. súdu prvej inštancie) a s vyhodnotením zistených skutkových okolností, tu dovolací súd pripomína záver ustálenej judikatúry dovolacieho súdu, podľa ktorej nedostatočné zistenie skutkového (skutočného) stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nezakladá ani vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017, R 24/2017, 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018) a žiaden z týchto nedostatkov (aj v prípade ich výskytu) nezakladá ani prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci.

32. Z uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p.

33. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

34. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.